

بهبود رابطه‌ی والد و کودک از طریق بازی

کتابچه‌ی راهنمای والدین

سو سی. براتون - گری ال. لندرت

ترزا کلام - سندرا آر. بلاکارد

جلد دوم

مترجمان

دکتر جواد محمودی قرائی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

سعیده سادات مصطفوی

کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی دانشگاه شاهد تهران

نرگس علیرضایی

کارشناس ارشد علوم تربیتی دانشگاه شهید بهشتی تهران

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Child Parent Relationship Therapy (CPRT) Treatment Manual

Sue C. Bratton
Theresa Kellam

Garry L. Landreth
Sandra R. Blackard

عنوان و نام پدیدآور: بهبود رابطه‌ی والد و کودک از طریق بازی: کتابچه‌ی راهنمای والدین / نویسندگان سو سی. براتون، [و دیگران] ترجمه‌ی دکتر جواد محمودی‌قرائی، سعیده سادات مصطفوی، نرگس علیرضایی

مشخصات ناشر: تهران: نشر قطره، ۱۳۹۱

مشخصات ظاهری: ج ۲

شابک دوره: 978-600-119-567-9

شابک: 978-600-119-464-1

فروست: سلسله انتشارات - ۱۴۱۲ روان‌شناسی - ترجمه - ۱۷۷ روان - کودک و نوجوان - ۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتاب حاضر ترجمه‌ای است از کتاب *Child Parent Relationship Therapy Treatment Manual: A 10 - Session Filial Therapy Model for Training Parents, (CPRT) 2006*

یادداشت: نویسندگان سو سی. براتون، گری ال. لندرت، نرزا کلام، سندرا آر. بلاکارد

یادداشت: ج ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۱ فیا)

موضوع: کودکان - روان‌درمانی - مشارکت والدین

موضوع: درمان تعامل والدین و کودک - دستنامه‌ها

موضوع: بازی درمانی - دستنامه‌ها

موضوع: والدین و کودک - دستنامه‌ها

شناسه‌ی افزوده: براتون، سو

شناسه‌ی افزوده: Bratton, Sue

شناسه‌ی افزوده: محمودی قرائی، جواد، ۱۳۵۱ - مترجم

شناسه‌ی افزوده: مصطفوی، سعیده سادات، ۱۳۶۳ - مترجم

شناسه‌ی افزوده: علیرضایی، نرگس، ۱۳۵۱ - مترجم

رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۱ ب ۵ م ۵۵۵ RJ

رده‌بندی دبیری: ۶۱۸۹۲۸۹۱۴

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۶۱۱۵۱۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۵۶۷-۹ (دوره‌ی ۲ جلدی) (2 Vol Set) ISBN:978-600-119-567-9

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۴۶۴-۱ 978-600-119-464-1

بهبود رابطه‌ی والد و کودک از طریق بازی (جلد دوم)

سو سی. براتون - گری ال. لندرت

ترزا کلام - سندرا آر. بلاکارد

مترجمان

دکتر جواد محمودی قرائی *

سعیده سادات مصطفوی - نرگس علیرضایی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۱

چاپ: پردیس دانش

تیراژ: ۴۴۰ نسخه

بها: ۴۵۰۰ تومان

* فوق تخصص روان‌پزشکی کودک و نوجوان

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

تکثیر تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکلی

(به صورت صوتی، تصویری، الکترونیکی و...)

منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است.

خیابان فاطمی، خیابان ششم، پلاک ۳

دورنگار: ۸۸ ۹۶ ۸۹ ۹۶

۸۸ ۹۷ ۳۳ ۵۱-۳

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۵۱۶۵

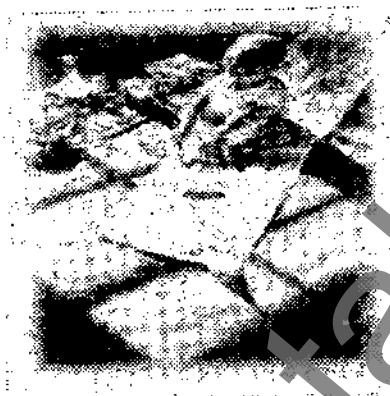
www.nashreghatreh.com

nashreghatreh@yahoo.com

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست

۷	 مقدمه
۱۱	 پیش گفتار مترجمین
۱۵	 جلسه‌ی اول
۲۱	 جلسه‌ی دوم
۲۷	 جلسه‌ی سوم
۳۵	 جلسه چهارم
۴۳	 جلسه‌ی پنجم
۴۹	 جلسه‌ی ششم
۶۵	 جلسه هفتم
۷۵	 جلسه‌ی هشتم
۸۳	 جلسه‌ی نهم
۱۰۱	 جلسه‌ی دهم

مقدمه^۱

زمانی که شش ساله بودم، در کتابی به نام «داستان‌های واقعی»، که راجع به جنگل‌های اولیه بود، نقاشی جالبی دیدم. این نقاشی قورت دادن یک حیوان توسط مارِ بوآ را نشان می‌داد. در آن کتاب آمده بود که مارهای بوآ شکار خود را کامل و بدون جویدن قورت می‌دهند و بعد از آن، چون نمی‌توانند حرکت کنند، برای شش ماه می‌خوابند تا شکار هضم شود.

من بسیار تحت تأثیر ماجراهای جنگل قرار گرفتم و به این ترتیب موفق به کشیدن اولین نقاشی با یک مداد رنگی شدم. بعد از آن شاهکار خودم را به آدم‌های بزرگ نشان دادم و پرسیدم که آیا آن‌ها را می‌ترساند یا نه؟ آن‌ها پاسخ دادند که چرا باید از یک کلاه بترسند؟! اما نقاشی من یک کلاه را نشان نمی‌داد. نقاشی من تصویر یک مارِ بوآ بود که داشت فیلی را که بلعیده بود، هضم می‌کرد. بنابراین من نقاشی دیگری از درون شکم مارِ بوآ کشیدم تا آدم‌بزرگ‌ها از نقاشی من سر دریاورند.

۱. بخشی از کتاب «شازده کوچولو»، اثر آنطوان دو سنت اگزوپری، ترجمه‌ی سمانه رضائیان - نشر و اشفاق، تهران، ۱۳۸۶.

آن‌ها برای این‌که چیزی را بفهمند، همیشه نیاز به توضیح دارند. بعد از دیدن دومین نقاشی، آدم‌بزرگ‌ها به من توصیه کردند که از نقاشی کردنِ مارِ بوآ، چه درون شکمش معلوم باشد و چه نباشد، دست بردارم و به‌جای آن به جغرافی، تاریخ، حساب و دستور زبان بپردازم. بنابراین در شش سالگی حرفه‌ی بزرگِ نقاشی را کنار گذاشتم و چون پیشرفتم در اولین و دومین نقاشی کم بود، دل‌سرد شده بودم.

آدم‌بزرگ‌ها هیچ‌وقت خودشان چیزی را نمی‌فهمند و این برای بچه‌ها خیلی خسته‌کننده است که همه چیز را برای آن‌ها توضیح بدهند. بنابراین مجبور شدم که شغل دیگری برای خودم پیدا کنم و به این ترتیب راندن هواپیما را یاد گرفتم. من کم و بیش به همه جای دنیا پرواز کرده‌ام و در این سفرها جغرافی واقعاً برایم مفید بوده و از آن بسیار استفاده کرده‌ام. به طوری که قادرم با یک نگاه چین و آریزونا را از هم تشخیص دهم. به‌خاطر این سفرها در طول زندگی برخوردهای زیادی با آدم‌های جدی داشتم و وقت زیادی را با آدم‌بزرگ‌ها گذراندم و به آن‌ها خیلی نزدیک شدم، اما این برخوردها نظرم را درباره‌ی آن‌ها تغییر نداده است.

هر وقت یکی از آن‌ها را می‌دیدم که به نظرم کمی منصف‌تر می‌آمد، اولین نقاشی‌ام را که هنوز نگه داشته بودم، نشانش می‌دادم و امتحانش می‌کردم. می‌خواستم بدانم از آن نقاشی چیزی می‌فهمد یا نه. ولی جواب همیشه این بود: «این یک کلاه است».

به همین دلیل صحبت از مار بوآ و جنگل‌های اولیه و ستاره‌ها را کنار می‌گذاشتم و آن‌وقت خودم را تا سطح آن‌ها پایین می‌آوردم و درباره‌ی موضوعاتی چون سیاست، گلف بازی کردن، دستمال گردن و... حرف می‌زدم و آدم‌بزرگ‌ها هم از این‌که با یک آدم معقول صحبت کرده‌اند، خوشحال می‌شدند.

... شازده کوچولو آن‌وقت پیش روباه برگشت و گفت: «خداحافظ».

روباه گفت: «خداحافظ و اینک راز من که بسیار ساده است. بدان که جز با چشم دل نمی‌توان خوب دید، آن‌چه اصل است از دیدها پنهان است.»

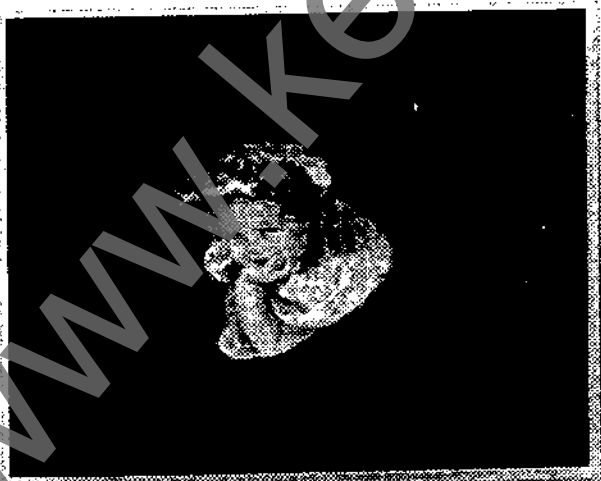
شازده کوچولو برای این‌که یادش نرود، تکرار کرد: «آن‌چه اصل است، از دیدها پنهان است.»

روباه گفت: «آن‌چه به گلی تو چندان ارزش داده است، عمری است که تو به پایش صرف کردی.»

شازده کوچولو برای این که یادش نرود، تکرار کرد: «عمری است که من به پایش صرف کرده‌ام.»

روباه گفت: «آدم‌ها این حقیقت را فراموش کرده‌اند، ولی تو نباید فراموش کنی که تو هرچه را تربیت کنی، همیشه مسئول آن خواهی بود.» تو مسئول گل سرخ خودت هستی.»

شازده کوچولو برای این که یادش نرود، تکرار کرد: «من مسئول گل سرخ خودم هستم.»

پیش گفتار مترجمین

کتاب «بهبود رابطه‌ی والد و کودک از طریق بازی» ترجمه‌ی کتاب child parent relationship therapy, CPRT (2006) اثر گی لندرت و هم‌کارانش است. روش مورد استفاده در این کتاب برگرفته از روش فیلیال تراپی^۱ می‌باشد که در آن تمرکز بر رابطه‌ی عاطفی موجود بین والد و کودک است و تلاش می‌شود تا والدین با یاد گرفتن شیوه‌های بازی درمانی کودک‌محور، بتوانند جانشین خوبی برای بازی درمانگران کودکان خود باشند و محیط امن و سالمی را برای آن‌ها فراهم کنند.

متن اصلی این کتاب شامل سه جلد است: راهنمای آموزش درمانگران^۲، کتابچه‌ی کار والدین^۳ و کتابچه‌ی کار درمانگر^۴؛ اما به دلیل هم‌پوشی برخی از مطالب، ترجمه‌ی آن در قالب دو جلد ادغام و ارائه شده است. بخش‌هایی نیز به عنوان پیوست در انتهای کتاب وجود دارند که شامل برگه‌های تمرین مربوط به مهارت‌های جلسات بازی است. این بسته‌ی آموزشی در سال ۱۳۸۷ توسط یکی از گروه‌های پژوهشی مرکز تحقیقات روان‌شناسی و روان‌پزشکی بیمارستان روزبه تهیه شد و به صورت جلسات کار گروه آموزشی مورد بررسی قرار گرفت. اجرای آن نیز در قالب تعدادی پایان‌نامه‌ی دانش‌جویی در مقطع کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی صورت گرفت؛ خانم سعیده سادات مصطفوی با عنوان بررسی تأثیر روش CPRT بر کاهش مشکلات رفتاری کودکان و تنیدگی والدین، آقای امین نجاتی و خانم قنبری با عنوان مقایسه‌ی اثربخشی روش CPRT با PMT بر مشکلات کودکان ADHD؛ و هم‌اکنون نیز تعدادی پایان‌نامه جهت بررسی اثربخشی روش CPRT در گروه‌های مختلف در حال اجراست و امید است که به‌عنوان

یکی از روش‌های نوین در حوزه‌ی آموزش والدین (فرزندپروری) مورد استفاده‌ی عموم واقع شود.

ترجمه‌ی این کتاب را تقدیم می‌کنیم به تمامی فرزندان این آب و خاک، بدان امید که بتواند در آینده‌ی آن‌ها سهم کوچکی را ایفا کند...

با تشکر از تمامی همکاران عزیزمان در مرکز تحقیقات روان‌پزشکی و روان‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران، بیمارستان روزبه، خانم‌ها سمیه‌ی زاده‌هوش، سارا حبیدری، نرگس وفایی، سمیرا محمدحسینی و آقایان علی طالعی و موسی نکوئی که در ترجمه‌ی اولیه‌ی بخش‌هایی از این کتاب ما را یاری کردند.

دکتر جراد محمودی‌قزایی - سعیده‌سادات مصطفوی - نرگس علیرضایی